

Lovisa stad med i nätverket HINKU (Mot en koldioxidneutral kommun), fullmäktigemotion

FM 20.04.2022 § 35

Ordföranden meddelade att undertecknade fullmäktigeledamöter (första undertecknare Hanna Hurta) före sammanträdet uttryckt önskemål om att få inlämna en så lydande motion:

Lovisa stad med i nätverket HINKU (Mot en koldioxidneutral kommun)

Klimatförändringen är en av de största utmaningarna i vår tid. Den internationella klimatpanelens (IPCC) senaste rapporter och också yttranden från finska experter förmedlar ett oroväckande budskap om att det behövs radikalt fler och snabbare klimatåtgärder för att vi ska kunna begränsa klimatförändringen till under två grader. Klimatförändringsfrågan måste genomsyra hela beslutsfattandet.

Kommunerna och städerna är betydande klimataktörer. Kommunerna skapar ramarna för många av de val som människor gör i sitt dagliga liv. Kommunen är också en betydande energikonsument, markanvändningsplanerare och offentlig upphandlare. Kommunerna måste delta i ambitiösa klimatåtgärder, och den nya klimatlagen kommer att förplikta kommunerna att utarbeta klimatplaner.

Hinku-nätverket är ett 2008 grundat nätverk för pionjärer inom dämpandet av klimatförändringen. Nätverket samlar kommuner som bundit sig till ambitiösa utsläppsminskningar, företag som erbjuder klimatvänliga produkter och tjänster samt sakkunniga inom energi- och klimatbranschen. I Hinku-nätverket deltar redan över 80 Hinku-kommuner och fem Hinku-landskap, som förbundet sig vid utsläppsmålet (en utsläppsminskning på 80 % från nivån 2007 fram till 2030). Utöver detta delar Hinku-nätverket information om bästa praxis för att dämpa klimatförändringen. Nätverket stöder även kommunernas klimatarbete samt skapar efterfrågan för klimatvänliga produkter och tjänster.

För att kunna bli Hinku-kommun eller Hinku-landskap krävs det att kommunen eller landskapet uppfyller Hinku-kriterierna. Hinku-kriterierna har utarbetats av Finlands miljöcentral (SYKE). Med Hinku-kriterierna avses de åtgärder för att dämpa klimatförändringen och de linjer som kommunen trovärdigt vidtar för att minska växthusutsläppen i sin verksamhet samt för att påverka aktörerna i sitt område (invånare, företag, jord- och skogsbruksföretagare samt fritidsinvånare) så att man med områdets växthusutsläppsminskningar strävar efter koldioxidneutralitet. Kriterierna finns på adressen <https://www.hiilineutraalisuomi.fi/sv-FI/Hinku/Hinkukriterier>.

Genom att ansluta sig till Hinku-nätverket berättar Lovisa stad för sina invånare att man tar klimatförändringen på allvar och att man strävar efter koldioxidneutralitet. Det kostar inget att vara med i nätverket, men på principiell nivå kräver det att staden beaktar klimatfrågorna i beslutsfattandet. Om man inte klarar av att uppnå målet medför det dock inga sanktioner eller kostnader på annat sätt än på anseendenivå.

Staden beslutade redan 2018 att gå med i klimatprogrammet Covenant of Mayors, men tillsvidare har inget gjorts åt saken. Att gå med i Hinku-

nätverket kunde vara ett bättre sätt att främja arbetet för att bekämpa klimatförändringen i vår stad.

Vi undertecknade föreslår att Lovisa stad inleder förberedelserna för att ansluta staden till det riksomfattande nätverket för Hinku-kommuner.

Bilaga nr 7.

Beslut Sedan motionen hade lämnats, remitterades den till stadsstyrelsen för behandling enligt 133 § i stadsfullmäktiges arbetsordning.

- - -

NLIN 16.02.2023 § 44
755/11.05.00/2022

Beredning miljöchef Heidi Lyytikäinen, tfn 0440 555 373, miljöövervakare Veera Männikkö, tfn 040 843 73 67, och direktören för centralen för näringsliv och infrastruktur Sari Paljakka, tfn 040 560 2811

13 fullmäktigeledamöter med Hanna Hurta som första undertecknare inlämnade på stadsfullmäktiges sammanträde 20.4.2022 en fullmäktigemotion där det föreslås att Lovisa stad går med i nätverket HINKU (Mot en koldioxidneutral kommun).

Motionen understryker att klimatförändringen är en av vår tids största utmaningar och att flera rapporter och expertutlåtande visar att klimatåtgärderna måste ökas radikalt och påskyndas.

Motionen lyfter fram följande:

”Hinku-nätverket är ett 2008 grundat nätverk för pionjärer inom dämpandet av klimatförändringen. Nätverket samlar kommuner som bundit sig till ambitiösa utsläppsminskningar, företag som erbjuder klimatvänliga produkter och tjänster samt sakkunniga inom energi- och klimatbranschen. I Hinku-nätverket deltar redan över 80 Hinku-kommuner och fem Hinku-landskap, som förbundet sig vid utsläppsmålet (en utsläppsminskning på 80 % från nivån 2007 fram till 2030). Utöver detta delar Hinku-nätverket information om bästa praxis för att dämpa klimatförändringen. Nätverket stöder även kommunernas klimatarbete samt skapar efterfrågan för klimatvänliga produkter och tjänster. För att kunna bli Hinku-kommun eller Hinku-landskap krävs det att kommunen eller landskapet uppfyller Hinku-kriterierna. Hinku-kriterierna har utarbetats av Finlands miljöcentral (SYKE). Genom att ansluta sig till Hinku-nätverket berättar Lovisa stad för sina invånare att man tar klimatförändringen på allvar och att man strävar efter koldioxidneutralitet. Det kostar inget att vara med i nätverket, men på principiell nivå kräver det att staden beaktar klimatfrågorna i beslutsfattandet. Om man inte klarar av att uppnå målet medför det dock inga sanktioner eller kostnader på annat sätt än på anseendenivå.”

Enligt motionen kunde deltagande i Hinku-nätverket vara ett bättre sätt att främja arbetet för att bekämpa klimatförändringen i vår stad än borgmästaravtalet, klimatprogrammet Covenant of Mayors.

I Lovisa utarbetades under 2022 en åtgärdsplan för hållbar energi och hållbart klimat för borgmästaravtalet. Åtgärdsplanen blev klar hösten 2022 och godkändes genom stadsstyrelsens beslut 19.12.2022 § 339. Verkställandet av åtgärdsplanen ska rapporteras regelbundet till kansliet

för borgmästaravtalet (CoM): situationen för de stävjande åtgärderna rapporteras med två års mellanrum och utsläppsberäkningarna och resultatet av åtgärderna med fyra års mellanrum. Rapporteringen kräver expertis, och de kommuner som anslutit sig till borgmästaravtalet använder huvudsakligen konsult för detta.

I Finland har 17 kommuner registrerat sig till borgmästaravtalet. Lovisa stad har ännu inte officiellt registrerat sig till avtalet.

Målet i borgmästaravtalet är inte särskilt ambitiöst; målet för utsläppsminskning är 40 procent, vilket sannolikt kommer att uppnås i Lovisa även utan avtalet. Anslutningen till avtalet uttrycker främst stadens intresse för klimatarbete, men erbjuder inget konkret stöd och ingen konkret hjälp.

Vi kommer inte att uppnå Lovisa stads strategiska mål om att vara en kolneutral kommun år 2035 genom att följa åtgärdsplanen för hållbar energi och hållbart klimat och dess mål för utsläppsminskning. Det kommer att krävas avsevärt mycket mer arbete och fler investeringar för att uppnå kolneutralitet. Klimatarbetet behöver framöver vara en integrerad del av stadens ekonomiska styrning och dagliga verksamhet.

Nätverket Hinku är inhemskt, och nätverkets mål och lösningar för klimatarbetet har utformats med hänsyn till de finländska kommunernas förutsättningar och utmaningar. Det är gratis att ansluta sig till nätverket. För de kommuner som anslutit sig erbjuder nätverket gratis experthjälp och konkret stöd för klimatarbetet. Anslutningen till nätverket Hinku kräver att staden ansluter sig till kommunsektorns avtal om energieffektivitet, vilket innebär att klimatarbetet ska rapporteras till Motiva. Kommunsektorns energieffektivitetsavtal erbjuder ett verktyg till stöd för rapporteringen.

Hinku är ett igenkännbart varumärke som hjälper till att bygga upp bilden av en hållbar stad. Målet för utsläppsminskning (80 %) sporrar till mer betydande klimatåtgärder än vad borgmästaravtalet gör, vilket innebär att stadens investeringar för klimatarbetet har möjlighet att uppnå verklig nytta. Via nätverket Hinku ökar också möjligheterna att utföra kommunens klimatarbete genom projekt och få extern finansiering.

I Hinku-kommunerna finns det bevis för att kommunens engagemang för klimatarbete lockar företag och kunnande inom cleantech-branschen. En av Hinkus uppgifter är att stärka den lokala och regionala cleantech-marknaden bland annat genom att uppmuntra till gemensam upphandling. Hinku stöder kommuner och små och medelstora företag i nätverksbildningen och ger dem också praktisk information och verktyg för att minska sina utsläpp. Företag kan ansluta sig till Hinku och få möjlighet att visa upp sitt kunnande, sina produkter och sina tjänster.

Lovisa stads åtgärdsplan för hållbar energi och hållbart klimat har inte utarbetats förgäves, även om staden inte formellt ansluter sig till borgmästaravtalet. Åtgärdsplanen kan användas som stöd för Hinku-målen.

Bilaga 28
Motion

Föredragning

Direktören för centralen för näringsliv och infrastruktur Sari Paljakka

Förslag

Näringslivs- och infrastrukturnämnden beslutar ge stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige följande svar på motionen:

Som stöd för att uppnå Lovisa stads strategiska mål om att vara en kolneutral kommun 2035 går Lovisa stad med i nätverket HINKU (Mot en kolneutral kommun) och ansluter sig inte formellt till borgmästaravtalet.

Beslut

Näringslivs- och infrastrukturnämnden beslutade ge stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige följande svar på motionen: Som stöd för att uppnå Lovisa stads strategiska mål om att vara en kolneutral kommun 2035 går Lovisa stad med i nätverket HINKU (Mot en kolneutral kommun) och ansluter sig inte formellt till borgmästaravtalet.
